

280

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 listopada 1956 r.

w sprawie obliczania podstawy wymiaru renty.

Na podstawie art. 10 ust. 5 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1956 r. Nr 43, poz. 200), zwanego dalej „dekretem”, zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Podstawę wymiaru renty stanowią przeciętny miesięczny zarobek — zależnie od wniosku zainteresowanego:

- 1) albo z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia, albo
- 2) z kolejnych 2 lat zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego z okresu ostatnich 10 lat zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

2. Jeżeli przy zgłoszeniu wniosku o rentę zainteresowany nie przedłoży dowodu o wysokości zarobków z kolejnych 2 lat zatrudnienia wymienionych w ust. 1, rentę wymierza się na podstawie zarobków z ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia. Zainteresowany może wystąpić o zmianę tej podstawy wymiaru renty, przedkładając dowody o zarobkach z kolejnych 2 lat zatrudnienia (ust. 1 pkt 2), jednak nie później niż w ciągu roku od daty wydania pierwszej decyzji przyznającej rentę.

§ 2. 1. Za miesiąc zatrudnienia, z którego zarobek przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru renty, uważa się miesiąc kalendarzowy, w którym pracownik pozostawał w zatrudnieniu.

2. Nie uważa się za miesiąc zatrudnienia (ust. 1) miesiąca kalendarzowego, w którym pracownik pozostawał w zatrudnieniu, lecz przez okres dłuższy niż 5 dni:

- 1) pobierał zasiłki z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa albo
- 2) z powodu choroby własnej lub członka rodziny otrzymywał niepełne wynagrodzenie.

§ 3. Okres ostatnich 12 miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1) liczy się wstecz od miesiąca, w którym ustało zatrudnienie, a jeżeli zatrudnienie trwa nadal — od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o rentę, z tym że nie uwzględnia się niepełnego miesiąca, w którym ustało ostatnie zatrudnienie lub zgłoszono wniosek o rentę.

§ 4. Za okres kolejnych 2 lat zatrudnienia dowolnie wybranych przez zainteresowanego (§ 1 ust. 1 pkt 2) uważa się okres 24 kolejnych miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1) przypadających na okres ostatnich 10 lat zatrudnienia przed zgłoszeniem wniosku o rentę.

§ 5. 1. Jeżeli pracownik był w ogóle zatrudniony krócej niż 12 miesięcy, ale co najmniej jeden miesiąc, wówczas za podstawę wymiaru renty przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek z faktycznego okresu zatrudnienia.

2. Jeżeli pracownik nie był zatrudniony nawet przez jeden miesiąc, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się:

- 1) zarobek, jaki pracownik osiągnąłby na podstawie umowy o pracę, gdyby nie stał się inwalidą lub nie zmarł,
- 2) zarobek, jaki otrzymywali inni pracownicy tego zakładu pracy, zatrudnieni w tym samym lub podobnym charakterze i o podobnych kwalifikacjach w tym miesiącu zatrudnienia, w którym pracownik stał się inwalidą lub zmarł, jeżeli na podstawie umowy o pracę nie można ustalić zarobku.

§ 6. 1. Dla osób, które uczęszczały lub uczęszczały do szkół przysposobienia zawodowego, partyjnych albo do szkół związków zawodowych (art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2 dekretu), a które stały się inwalidami lub zmarły:

- 1) w okresie nauki lub niepodjęcia jeszcze zatrudnienia po ukończeniu nauki, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek z okresów zatrudnienia przed skierowaniem do szkoły,
- 2) po ukończeniu nauki i podjęciu zatrudnienia, za podstawę wymiaru renty przyjmuje się na wniosek zainteresowanego przeciętny miesięczny zarobek albo z okresów zatrudnienia po ukończeniu nauki, albo z okresu wymienionego w § 1 ust. 1 pkt 2.

2. Dla osób uczęszczających do szkół przysposobienia zawodowego (art. 4 ust. 2 pkt 1 dekretu), które przed rozpoczęciem nauki nie były zatrudnione, oraz dla osób wykonujących pracę w zakładach pracy w związku z nauką zawodu (art. 4 ust. 2 pkt 3 dekretu) przyjmuje się za podstawę wymiaru renty najniższy podstawowy zarobek, jaki otrzymuje pracownik, który ukończył naukę danego zawodu.

§ 7. 1. Za zarobek, który stanowi podstawę wymiaru renty, uważa się przysługujący pracownikowi z tytułu zatrudnienia w danym miesiącu kalendarzowym całkowity, bez jakichkolwiek potrąceń zarobek w gotówce i w naturze wraz z wszelkimi dodatkami, a więc: wynagrodzenie zasadnicze lub akordowe, dodatki funkcyjne, służbowe i inne, premie, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, bilansówki itp. oraz wszelkie wynagrodzenia w naturze, jak również ekwiwalent pieniężny tych wynagrodzeń.

2. Świadczenia pobierane w dłuższych odstępach czasu niż jeden miesiąc oblicza się w odpowiednim stosunku miesięcznym i dolicza się do tych miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1), za które świadczenia takie przysługują.

3. Przy równoczesnym zatrudnieniu w więcej niż jednym zakładzie pracy za podstawę wymiaru renty przyjmuje się łączny zarobek przysługujący pracownikowi z tytułu wszystkich równoczesnych zatrudnień.

4. Nie uważa się za zarobek w szczególności kwot wypłaconych z tytułu: zasiłków rodzinnych i zasiłków z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa, nagród, wynagrodzeń za prace zleczone lub z tytułu umowy o dzieło, diet, zwrotu poniesionych kosztów przejazdów, strawnego i noclegu, dodatku za rozłąkę, odszkodowania za zwolnienie z pracy bez zachowania obowiązującego terminu wypowiedzenia.

§ 8. Wartość wynagrodzenia w naturze należnego pracownikowi przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru renty w wysokości ustalonej dla wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, a w razie braku takich danych — według zasad przyjętych dla wymiaru podatku od wynagrodzeń.

§ 9. 1. Wysokość zarobków osiąganych przez pracownika w uspołecznionym zakładzie pracy ustala się na podstawie zaświadczenia tego zakładu pracy.

2. Wysokość zarobków pracownika zatrudnionego w nie uspołecznionym zakładzie pracy przyjmuje się na podstawie zarobków ustalonych dla wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

3. Dla pracowników, za których opłaca się na ubezpieczenie społeczne składki ryczałtowe, podstawę wymiaru renty stanowi udowodniony zarobek w gotówce oraz wartość świadczeń w naturze (§ 8).

§ 10. Jeżeli do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjmuje się zarobki z okresu od Wyzwolenia do dnia 3 stycznia 1953 r., wówczas kwoty za okres do dnia 31 października 1950 r. w dawnych złotych przelicza się w stosunku za 100 zł dawnych 3 zł obecne, a następnie przelicza się zarobki z okresu:

- 1) od Wyzwolenia do dnia 31 grudnia 1948 r. na zasadach §§ 5 i 6 zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 maja 1949 r. w sprawie ustalania przeciętnego zarobku miesięcznego przy wymierzaniu rent i przeliczaniu zarobków sprzed dnia 1 stycznia 1949 r. (Monitor Polski Nr A-34, poz. 497 i Nr A-97, poz. 1151) oraz § 3 zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 maja 1953 r. w sprawie przeliczania zarobków sprzed dnia 4 stycznia 1953 r. i ustalania przeciętnego zarobku miesięcznego przy wymierzaniu rent (Monitor Polski Nr A-51, poz. 575),
- 2) od dnia 1 stycznia 1949 r. do dnia 3 stycznia 1953 r. na zasadach podanych w § 3 zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 18 maja 1953 r. (Monitor Polski Nr A-51, poz. 575).

§ 11. Za podstawę wymiaru renty przyjmuje się 500 zł:

- 1) gdy przeciętny miesięczny zarobek jest niższy niż 500 zł,
- 2) gdy wynagrodzeniem za pracę są tylko świadczenia w naturze,
- 3) gdy ostatnie zarobki pracownika przypadają za okres przed Wyzwoleniem oraz
- 4) gdy brak jest w ogóle danych co do wysokości faktycznych zarobków.

§ 12. Jeżeli pracownik był zatrudniony przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, lecz z przyczyn od niego niezależnych, potwierdzonych odpowiednimi dokumentami, nie może on sam lub — w razie jego śmierci — nie mogą członkowie jego rodziny przedstawić dokumentów dotyczących zarobków z 12 miesięcy zatrudnienia (§ 2 ust. 1), wówczas za podstawę wymiaru renty przyjmuje się przeciętny miesięczny zarobek z udowodnionych miesięcy zatrudnienia.

§ 13. 1. Podstawę wymiaru renty rodzinnej oblicza się na zasadach niniejszego rozporządzenia.

2. Jeżeli przy złożeniu wniosku o rentę rodzinną po zmarłym renciście pobierającym rentę z tytułu własnej pracy zainteresowany nie udowodni zarobków z okresów zatrudnienia zmarłego wymienionych w § 1 ust. 1, wówczas rentę rodzinną wymierza się:

- 1) po renciście, który pobierał rentę na podstawie przepisów dekretu — na podstawie przeciętnego zarobku, jaki służył za podstawę wymiaru renty zmarłego, nie niższego jednak niż 500 zł,
- 2) po renciście, który pobierał rentę na podstawie przepisów o świadczeniach emerytalnych i wypadkowych z ubezpieczenia społecznego, obowiązujących przed dniem 1 lipca 1954 r. — na podstawie przeciętnego zarobku, który służył za podstawę wymiaru renty zmarłego rencisty, przy zastosowaniu przepisów §§ 10 i 11,
- 3) po renciście, który pobierał zaopatrzenie emerytalne z tytułu własnej pracy na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 1954 r. w państwowym systemie emerytalnym — na podstawie stawek uposażenia zasadniczego, które obowiązywały w dniu 30 czerwca 1954 r. dla danego rodzaju służby i grupy uposażenia, nie niższego jednak niż 500 zł.

3. Zmiana podstawy wymiaru renty rodzinnej następuje po przedłożeniu przez zainteresowanego nie później niż w ciągu roku od daty wydania pierwszej decyzji przyznającej rentę rodzinną — dowodów o zarobkach z okresów wymienionych w § 1 ust. 1.

§ 14. Rencista, któremu przyznano rentę na podstawie przepisów dekretu decyzją wydaną przed dniem 9 października 1956 r., może wystąpić w terminie do dnia 9 października 1957 r. o zmianę podstawy wymiaru renty, przedkładając dowody o zarobkach z okresów wymienionych w § 1 ust. 1.

§ 15. Tracą moc przepisy §§ 15 — 21 zarządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 lipca 1954 r. w sprawie wykonania dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Monitor Polski Nr A-70, poz. 874).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1956 r.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: w z. L. Chujn